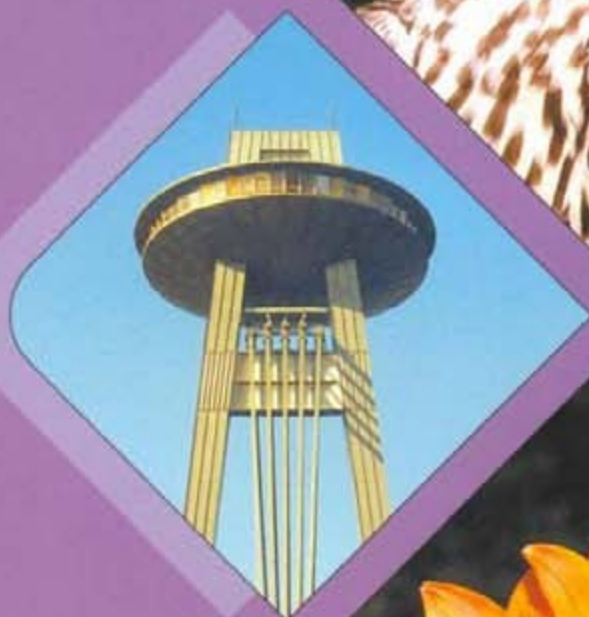
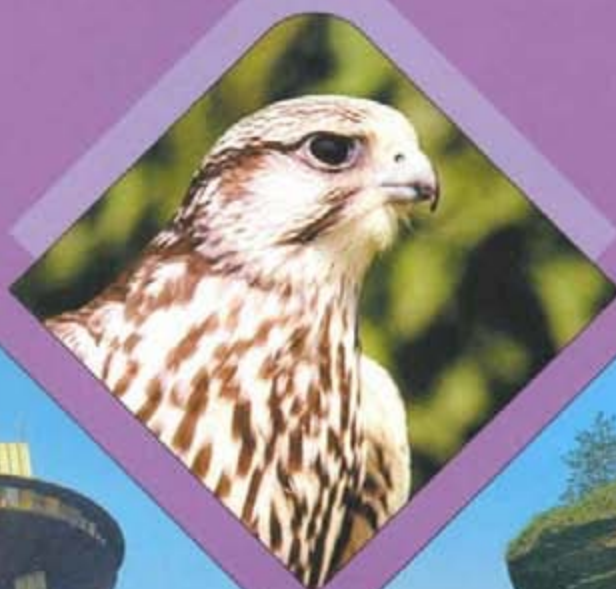

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2002**

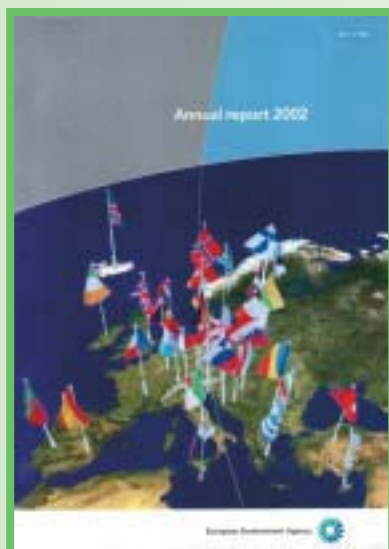
*Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky*

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 2002**

*Slovenská agentúra
životného prostredia*

ZOZNAM VYBRANÝCH POUŽITÝCH SKRATIEK

BSC	- Bohunické spracovateľské centrum	GEF	- Globálna environmentálna podpora
BSK	- Biochemická spotreba kyslíka - päťdňová	GIS	- Geografický informačný systém
BÚ SAV	- Botanický ústav Slovenskej akadémie vied	HBÚ	- Hexachlórbenzén
CFCs	- Chlorfluorokarbóny	HCB	- Hexachlórbenzén
CITES	- Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín	HDP	- Hrubý domáci produkt
COHEM	- Centrum odpadového hospodárstva a environmentálneho manažérstva	HZ	- Historická zeleň (pamiatkovo chránené parky)
COPERT	- metóda pre výpočet emisií odporúčaná pre účastníkov Ženevského dohovoru	CHKO	- Chránená krajinná oblasť
CZO	- Centrum zneškodnenia odpadov	CHA	- Chránený areál
ČMS	- Čiastkový monitorovací systém	ChSK	- Chemická spotreba kyslíka
ČOV	- Čistiareň odpadových vôd	CHÚ	- Chránené územie
ČSFR	- Česko-Slovenská federatívna republika	IARC	- Medzinárodná agentúra pre výskum rakoviny
ČSSR	- Česko-Slovenská socialistická republika	IH	- Imisná hodnota/limit
DDT	- 2,2 bis (p-metoxifyny) - 1,1,1-trichlórétán	INES	- Medzinárodná stupnica pre hodnotenie udalosti na jadrových zariadeniach
DPZ	- Diaľkový prieskum Zeme	IUCN	- Svetová únia pre ochranu prírody
D.U.	- Dobsonove jednotky	IS	- Informačný systém
E	- Kriticky ohrozené druhy rastlín	ISM	- Informačný systém monitoringu
EBO	- Elektráreň Jaslovské Bohunice	ISOŽP	- Informačný systém odborov životného prostredia
Ed	- Endemické druhy rastlín	ISPA	- Nástroj predštruktúrálnej politiky v predstupovom období
EC	- Európska komisia	ISÚ	- Informačný systém o území
EDETA	- Kyselina etyléndiamintetraoctová	ISŽP	- Informačný systém životného prostredia
EEC	- Európske hospodárske spoločenstvo	JE	- Jadrová elektráreň
EHS	- Európske hospodárske spoločenstvo	KCM	- Koordinovaný cielený monitoring
EGS	- Environmentálna grantová schéma	KO	- Komunálny odpad
EIA	- Posudzovanie vplyvov na životné prostredie	KP	- Kultúrna pamiatka
EIONET	- Európska environmentálna informačná a pozorovacia sieť	KÚRS	- Konceptia územného rozvoja Slovenska
EK	- Európska komisia	LAN	- Lokálne počítačové siete
EMEP	- Program pre monitorovanie a hodnotenie diaľkového prenosu znečistenia ovzdušia v Európe	LPF	- Lesný pôdny fond
EMO	- Elektráreň Mochovce	LŠV	- Látky škodiace vodám
EMS	- Systémy environmentálneho manažérstva	LTO	- Landing Take Off Cycle = Exhalačný cyklus
EMVO	- Environmentálna mimovládna organizácia	LVÚ	- Lesnícky výskumný ústav
ENO	- Elektráreň Nováky	MAAE	- Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu
EOAR	- Ekvivalentná objemová aktivita radónu	MDA	- Minimálna detekovateľná aktivita
ES	- Európske spoločenstvo	MDPaT SR	- Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR
EÚ	- Európska únia	Metainfo	- Metainformačný systém
ETP	- Environmentálny tréningový projekt	MF SR	- Ministerstvo financií Slovenskej republiky
EVO	- Elektráreň Vojany	MHD	- Mestská hromadná doprava
EVV	- Environmentálne vhodné výrobky	MH SR	- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
Ex	- Vyhytné druhy rastlín	MCH ČOV	- Mechanicko-chemická čistiareň odpadových vôd
FM	- Finančné memorandum	MCHB ČOV	- Mechanicko-chemicko-biologická čistiareň odpadových vôd
		MCHÚ	- Maloplošné chránené územie
		MK SR	- Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
		MLZ	- Monitoring lovných zvier a rýb

MO SR	- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky	RD	- Roľnícke družstvo
MOV	- Mimoriadne zhoršenie alebo ohrozenie kvality	RE	- Rada Európy
MPR	- Mestská pamiatková rezervácia	RIS	- Regionálny informačný systém
MP SR	- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky	RISO	- Regionálny informačný systém o odpadoch
MPSVaR SR	- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	RL	- Rozpustené látky
MPZ	- Mestská pamiatková zóna	RN	- Rozpočtové náklady
MSK	- Monitoring spotrebného koša	ROS	- Regionálne osvetové stredisko
MsÚ	- Mestský úrad	RS	- Rehabilitačná stanica
MS SR	- Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky	RSTO	- Riadená skládka tuhých odpadov
MŠ SR	- Ministerstvo školstva Slovenskej republiky	RÚ RAO	- Republikové úložisko rádioaktívnych odpadov
MÚSES	- Miestny územný systém ekologickej stability	RÚSES	- Regionálny územný systém ekologickej stability
MV SR	- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky	SAV	- Slovenská akadémia vied
MZ SR	- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky	SAŽP	- Slovenská agentúra životného prostredia
MŽP SR	- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky	SAŽP - CEI	- Slovenská agentúra životného prostredia - Centrum environmentalistiky a informatiky
NATO	- Severoatlantický pakt (<i>North Atlantic Treaty Organization</i>)	SBM	- Slovenské banské múzeum
NEAP	- Národný environmentálny akčný program	SBS	- Slovenská botanická spoločnosť
NEHAP	- Národný environmentálny akčný plán zdravia a životného prostredia	SD	- Svetové dedičstvo
NEL	- Nepolárne extrahovateľné látky	SE	- Slovenské elektrárne
NKP	- Národná kultúrna pamiatka	SEZ	- Slovenské energetické závody
NL	- Nerozpustené látky	SeVaK	- Severoslovenské vodárne a kanalizácie
NMVOC	- Nemetánové prchavé organické zlúčeniny	SH	- Spoločenská hodnota
NP	- Národný park	SHMÚ	- Slovenský hydrometeorologický ústav
NPEHOV	- Národný program environmentálneho hodnotenia označovania výrobkov	SIŽP	- Slovenská inšpekcia životného prostredia
NPKC	- Národné pamiatkové a krajinné centrum	SKQS	- Slovenská certifikačná spoločnosť
NPP	- Národná prírodná pamiatka	SNR	- Slovenská národná rada
NPPA	- Národným programom pre prípravu acquis	SPP	- Slovenský plynárenský priemysel
NPR	- Národná prírodná rezervácia	SR	- Slovenská republika
NR SR	- Národná rada Slovenskej republiky	SRZ	- Slovenský rybársky zväz
O	- Ostatný odpad	SSE	- Stredoslovenské elektrárne
ObÚŽP	- Obvodný úrad životného prostredia	STN	- Slovenská technická norma
OcÚ	- Obecný úrad	SÚRMS	- Slovenské ústredie radiačnej monitorovacej siete
ODP	- Potenciál poškodzujúci ozón	ŠVaK	- Stredoslovenské vodárne a kanalizácie
OECD	- Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj	SV	- Skupinový vodovod
OH	- Odpadové hospodárstvo	ŠFK	- Štátny fond kultúry
OKEČ	- Odvetvová klasifikácia ekonomických činností	ŠFLJP	- Štátny fond likvidácie jadrovoenergetických zariadení a nakladania s vyhorým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi
OOPaK	- Odbor ochrany prírody a krajiny	ŠFOZPPP	- Štátny fond ochrany a zveľaďovania poľnohospodárskeho pôdneho fondu
OP	- Ochranné pásmo	ŠOP SR	- Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
OPM	- Operatívna porada ministra	ŠR SR	- Štátny rozpočet Slovenskej republiky
ORO	- Osobitný režim ochrany	ŠÚ SR	- Štatistický úrad Slovenskej republiky
OSN	- Organizácia spojených národov	ŠVF	- Štátny vodohospodársky fond
OÚ	- Okresný úrad	ŠZÚ	- Štátny zdravotný ústav
OÚŽP	- Okresný úrad životného prostredia	TANAP	- Tatranský národný park
OV	- Odpadová voda	TMP	- Trvalá monitorovacia plocha
PBaH, o.z.	- Povodie Bodrogu a Hornádu, odštepny závod	TNK	- Technická normalizačná komisia
PCB	- Polychlórované bifenyly	TOP	- Tábor ochrancov prírody
PCT	- Polychlórované terfenyly	TOR	- Terms of Reference
PD	- Poľnohospodárske družstvo	TTP	- Trvalé trávne porasty
PDE	- Príkon dávkového ekvivalentu	TU	- Technická univerzita
PEZ	- Prvotné energetické zdroje	TZL	- Tuhé znečisťujúce látky
PFCs	- Perfluorokarbony	ÚČOV	- Ústredná čistiareň odpadových vôd
PHO	- Pásmo hygienickej ochrany	ÚGKK SR	- Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
PIENAP	- Pieninský národný park	UHB	- Umelé hniezdne budky
PO	- Priemyselné odpady	UHP	- Umelé hniezdne podložky
POD	- Program obnovy dediny	ÚJD SR	- Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky
PP	- Prírodná pamiatka	ÚKSÚP	- Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
PPF	- Poľnohospodársky pôdny fond	UMB	- Univerzita Mateja Bela
PPKP	- Plošný prieskum kontaminácie pôd	UNCED	- Konferencia OSN o životnom prostredí a rozvoji
PR	- Pamiatková rezervácia	UNDP	- Rozvojový program OSN
PRLA	- Pamiatková rezervácia ľudovej architektúry	UNEP	- Environmentálny program OSN
PRTR	- Register uvolňovania a prenosu znečisťujúcich chemických látok (Pollutant Release and Transfer Register)	ÚPD SÚ	- Územnoplánovacia dokumentácia sídelného útvaru
PÚ SR	- Pamiatkový úrad Slovenskej republiky	ÚPKM	- Ústav preventívnej a klinickej medicíny
PZ	- Pamiatková zóna	ÚPN VÚC	- Územný plán veľkého územného celku
Qma	- Dlhodobý priemerný mesačný prietok	ÚSES	- Územný systém ekologickej stability
RAO	- Rádioaktívny odpad	VaK	- Vodárne a kanalizácie
RÁS	- Rozpustené látky žihané	VD	- Vodné dielo
REZZO	- Register emisií a zdrojov znečisťovania ovzdušia		

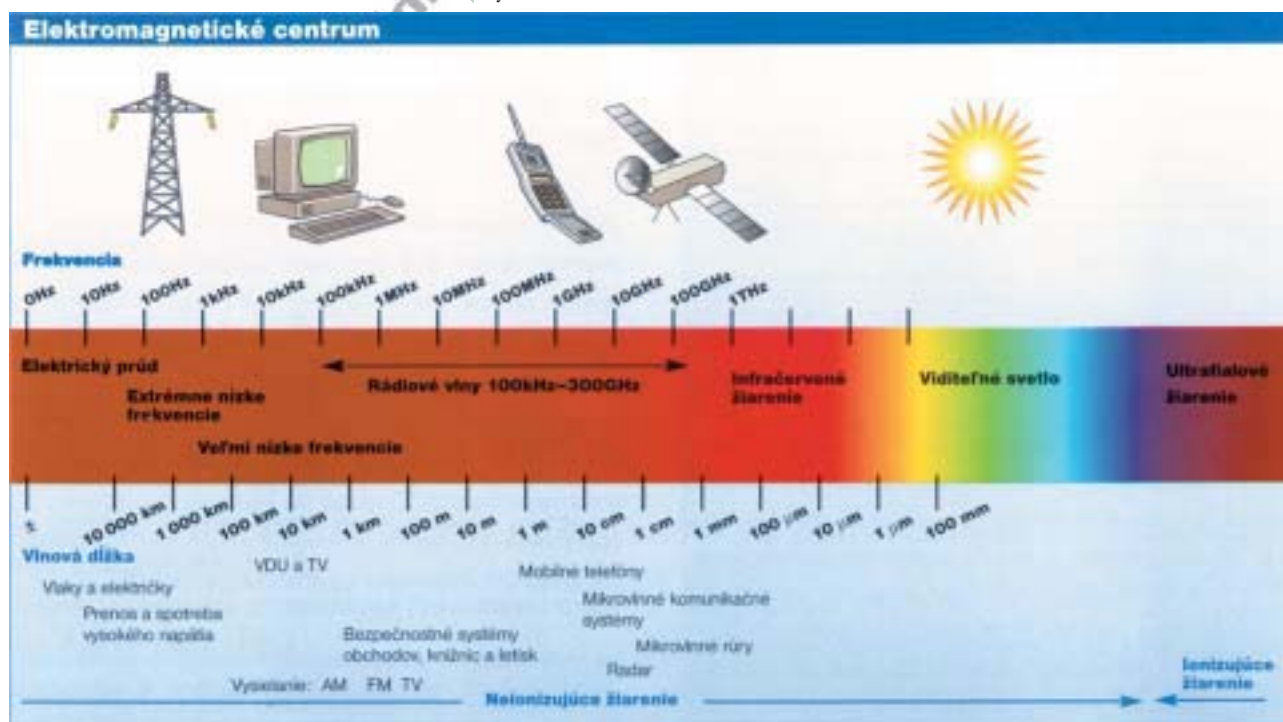
ZOZNAM VYBRANÝCH POUŽITÝCH SKRATIEK

VH akcie	- Vodohospodárske akcie	WAN	- Neverejná rozľahlá dátová sieť
Vm	- Veľmi zraniteľné druhy rastlín	WENRA	- Štátne dozory jadrovej bezpečnosti krajín západnej Európy
VN	- Vodná nádrž	WSSD	- Svetový summit o trvalo udržateľnom rozvoji
VOC	- Prchavé organické látky	Zb.	- Zbierka zákonov (do roku 1993)
VÚC	- Veľký územný celok	Z.z.	- Zbierka zákonov (od roku 1993)
VÚD	- Výskumný ústav dopravný	ZSE	- Západoslovenské elektrárne
VÚJE	- Výskumný ústav jadrových elektrární	ZsVaK	- Západoslovenské vodárne a kanalizácie
VÚP	- Výskumný ústav potravinársky	ZZL	- Základné znečisťujúce látky
VÚPOP	- Výskumný ústav pôdoznanectva a ochrany pôdy	ŽP	- Životné prostredie
VÚVH	- Výskumný ústav vodného hospodárstva	ŽPNet	- Neverejná rozľahlá dátová sieť
VVaK	- Východoslovenské vodárne a kanalizácie		

Poznámka: Oficiálne používané skratky podnikov nie sú uvádzané.

ŠTÁTNE POZNÁVACIE ZNAČKY OKRESOV

Bratislavský kraj		
Bratislava I. a V.	BA,BL	
Malacky	MA	
Pezinok	PK	
Senec	SC	
Trnavský kraj		
Trnava	TT,TA	
Dunajská Streda	DS	
Galanta	GA	
Hlohovec	HC	
Piešťany	PN	
Senica	SE	
Skalica	SI	
Trenčiansky kraj		
Trenčín	TN,TC	
Bánovce nad Bebravou	BN	
Iľava	IL	
Myjava	MY	
Nové Mesto nad Váhom	NM	
Partizánske	PE	
Považská Bystrica	PB	
Prievidza	PD	
Púchov	PU	
Nitriansky kraj		
Nitra	NR,NI	
Komárno	KO	
Levice	LV	
Nové Zámky	NZ	
Šaľa	SA	
Topoľčany	TO	
Zlaté Moravce	ZM	
Žilinský kraj		
Žilina	ZA,ZI	
Bytča	BY	
Čadca	CA	
Dolný Kubín	DK	
Kysucké Nové Mesto	KM	
Liptovský Mikuláš	LM	
Martin	MT	
Námestovo	NO	
Ružomberok	RK	
Turčianske Teplice	TR	
Tvrdošín	TS	
Banskobystrický kraj		
Banská Bystrica	BB, BC	
Banská Štiavnica	BS	
Brezno	BR	
Lučenec	LC	
Detva	DT	
Krupina	KA	
Poltár	PT	
Revúca	RA	
Rimavská Sobota	RS	
Veľký Krtíš	VK	
Zvolen	ZV	
Žarnovica	ZC	
Žiar nad Hronom	ZH	
Prešovský kraj		
Prešov	PO, PV	
Bardejov	BJ	
Humenné	HE	
Kežmarok	KK	
Levoča	LE	
Medzilaborce	ML	
Poprad	PP	
Sabinov	SB	
Snina	SV	
Stará Ľubovňa	SL	
Stropkov	SP	
Svidník	SK	
Vranov nad Topľou	VT	
Košický kraj		
Košice I. až IV.	KE, KI	
Košice okolie	KS	
Gelnica	GL	
Michalovce	MI	
Rožňava	RV	
Sobrance	SO	
Spišská Nová Ves	SN	
Trebišov	TV	

Zdroj: MZ SR a WHO

TEXTY K OBRÁZKOM

Strana

ČLOVEK A PRÍRODA

- Obálka
- Sokol rároh (*Falco cherrug*) - SH 100000 Sk
 - Podobenstvo: Nový most v Bratislave a Markušovský skalný hribe
 - Lalia cibul'konosná (*Lilium bulbiferum*) - SH 800 Sk

SYMBOLY SLOVENSKA

- 1
- Sidlo prezidenta SR - Grassalkovichov palác
 - Kriváň (2494 m n.m.) v TANAP

NÁRODNÉ PARKY

- 2
- Nový Národný park Slovenský kras - Cukrová homola v Zádielskej tiesňave
 - Drieň obyčajný (*Cornus mas*)
 - Kandík psi (*Erythronium dens - canis*) - SH 3 000 Sk

MINISTER ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SR

- 3
- Prof. RNDr. László Miklós, DrSc.

HODNOTIACE SPRÁVY

- 4
- Prvá správa o životnom prostredí v SR (1992-1993)
 - Národná správa o TUR v SR (RIO + 10)
 - Tretia správa o životnom prostredí Európy (Európske životné prostredie: tretie hodnotenie) z dielne Európskej environmentálnej agentúry

ENVIRONMENTÁLNY MONITORING A INFORMATIKA

- 5
- 10 rokov monitorovania a hodnotenia environmentálnej situácie v SR (RIO+10 v skratke)
 - 6
 - Počítačová simulácia satelitov a kozmického odpadu
 - Správa o stave životného prostredia SR v roku 2000 v anglickom preklade na CD
 - 7
 - Otvorenie Náučného chodníka Mačacia v CHKO Cerová vrchovina
 - 8
 - Správa o stave životného prostredia SR v roku 2001 v anglickom preklade na CD

ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

- 9
- Brieždenie alebo súmrak environmentu - dilema pre 3. tisícročie
 - 22
 - Životodarný prameň - skutočná hodnota pre budúcnosť
 - 25
 - Zachytená Necpalská vyvieracka pre Martin
 - 28
 - Laborec
 - 38
 - Travertínové kopy a pramene v Mičinej
 - 41
 - Rojkovská travertínová kopa s jazierkom na Považí
 - 45
 - Pitná voda z podzemia (Necpaly)
 - 46
 - Čistné vody - čisté rieky (Dunajec v PIENAP)
 - 50
 - Štôľňa Michal zo 16. storočia sprístupnená z budovy Berggerichtu - Informačného centra Geoparku v Banskej Štiavnici
 - 56
 - Záznaky horninového prostredia
 - 58
 - Pôda - živiteľka

59

61

66

68

72

73

75

76

77

77

77

78

78

79

80

82

84

87

88

89

91

91

91

93

93

93

101

101

102

102

104

104

105

105

105

105

106

107

107

109

109

110

111

112

112

112

112

112

112

112

112

112

112

112

- Úbytok a prírastok pôdy na východnom Slovensku (Turniansky hrad a stredoveký most pri obci Leles)
- Záchranu pralesov podmieňuje kvalita pôdy
- Pedofórum pod heslom „Pôda-dedičstvo pre budúcnosť“ sa uskutočnilo 11. októbra 2002
- Strednogemerská zafažená oblasť
- Pichliač bielohlavý (*Cirsium eriophorum*)
- Jasenec biely (*Dictamnus albus*) - SH 300 Sk z NPR Devínska Kobyla
- Plch lieskový (*Muscardinus avellanarius*) - SM 3000 Sk
- Orol kráľovský (*Aquila heliaca*) pod ochranou SOVS
- Sysel' pasienkový (*Citellus citellus*)

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE PREŽIJE?

- Klimatické zmeny v neustálej pozornosti GCOS (Global Climate Observing System)
- Klimatické zmeny preukázané
- Prečo uhynuli jelše na Východoslovenskej nížine?
- Menej vody - vyššia koncentrácia škodlivín
- Zvýšený prienik UV-B žiarenia ohrozuje ekosystémy
- Pozor na zvýšené koncentrácie troposférického ozónu!
- Kvalita ovzdušia závisí aj od kvality vegetácie (CHKO Cerová vrchovina)
- Výsledok eutrofizácie?
- BJ Počúvadlo v CHKO Štiavnické vrchy

OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY

- Okáň menší (*Eudia pavonia*)
- Areál NPP Jaskyňa Domicia

PAMIATKOVÝ FOND

- Zabudnutý hrad Bzovik
- Obnova Dómu sv. Alžbety v Košiciach pokračuje
- MPR Banská Bystrica - šikmá Hodinová veža (1552)

SVETOVÉ DEDIČSTVO

- Banská Štiavnica - gotický kostol Panny Márie Snežnej
- Nominácia na zápis do Zoznamu svetového dedičstva - Karpatské pralesy/Pralesy Slovenska v pozornosti expertov IUCN a WHC

OSÍDLLENIE

- Pamiatková zóna v Martine
- Mestský park v Trebišove
- Kyjatický kostol s gotickými nástennými maľbami

ENVIRONMENTÁLNA REGIONALIZÁCIA

- Environmentálna regionalizácia SR - I. vydanie (2002)
- Strednopohrónská zafažená oblasť - v Žiarskej kotline
- Vplyv znečistenia životného prostredia sa prejavuje aj na kultúrnych pamiatkach v MPR Bratislava

- 113 • Stará environmentálna záťaž po Niklovej huti v Seredi
 114 • Dolnopovažská zaťažená oblasť (Sereď)
 119 • Strednopohronská zaťažená oblasť (Žiar nad Hronom)
 122 • Košicko-prešovská zaťažená oblasť (Košice)
 125 • Zemplínska zaťažená oblasť (Vojany)

PRÍČINY A DÔSLEDKY STAVU ENVIRONMENTU

- 126 • V Tokajskej vinohradníckej oblasti (Malá Trňa)
 128 • Recyklácia papiera v Kappa Štúrovo, a.s.
 137 • Po fažbe vápencov na Kašvári pri Ladmovciach
 143 • Vieme si predstaviť život bez elektriky?
 148 • Jazdím na vodu (zo Summitu Zeme v Johannesburgu)
 150 • Za slnkom
 153 • Jablone pre domácu produkciu
 155 • V poľnohospodárskej krajine - zneškodňovateľ Zub času (Malá Trňa)
 156 • Z vód Tuhárskeho potoka „zakvitla“ vodná nádrž Ladovo pri Lučenci - dnes so zákazom kúpania
 158 • Dub veľkán v NPR Šomoška
 159 • Neprežili výstavbu diaľnice
 171 • Nové možnosti rozvoja cestovného ruchu v pohraničí
 172 • Kostol sv. Ducha v Žehre (1245-1274) - SD
 • Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) - bojovník za prijatie dokumentov Svetového summitu (2002)
 174 • Správajme sa po celý rok ako v Deň narcisov - prevenciou proti utrpeniu
 175 • Quo vadis energetika?
 178 • Jadrová energia to nie sú len Temelín, Jaslovské Bohunice a Mochovce
 184 • Pripravuje sa novelizácia zákona o chemických látkach a chemických prípravkoch - pomôže?
 188 • Jedna z racionálnych ciest - separácia odpadu
 191 • Zabudnutý odpad v Tokajskej vinohradníckej oblasti
 201 • Povodeň - opätovná hrozba
 204 • Budujeme POVAPSYS - Povodňový varovný a predpovedný systém

STAROSTLIVOSŤ O ENVIRONMENT

- 208 • Slávnostné vyhlásenie NP Slovenský kras (5. 4. 2002)
 209 • Minulosť je budúcnosťou (MPR Banská Štiavnica) a budúcnosť sa stane minulosťou (prvý mrakodrap v Lučenci)
 212 • Do roku 2002 CHKO Veľká Fatra, od roku 2002 NP Veľká Fatra (17.5.2002)
 213 • Kamenný most z 19. storočia v Zelenom pri Poltári - svedok vplyvov na životné prostredie v povodí Iplá
 214 • Environmentálne vhodné výrobky (EVV)
 • Európsky kvet
 215 • NR SR prijala zákon č. 496/2002 Z.z. o environmentálnom označovaní výrobkov

- 216 • Na výstave ENVITECH Bratislava 2002
 217 • EMAS v súlade s Európskou stratégiou TUR
 219 • Vynovené námestie v Kráľovskom Chlmci
 220 • Stredisko environmentálnej výchovy (SEV) SAŽP v Regetovke
 221 • Vodná nádrž Ružiná prechádza do pôsobnosti rezortu životného prostredia
 223 • Obnovenie Náučného chodníka pri SEV SAŽP Drieňok na Teplom Vrchu
 226 • Enviromagazín - prezentuje, hodnotí, radí, poučuje, konfrontuje a vychováva k starostlivosti o životné prostredie

SVET NA SLOVENSKU A SLOVENSKO VO SVETE

- 227 • Rozum predsa zvíťazil - Summit Zeme (Johannesburg, 2002)
 228 • OECD prvý raz hodnotila environmentálnu výkonnosť SR (9.1.2002)
 229 • Pohľady na najvýznamnejšie podujatie environmentalistov z celého sveta - Svetový summit o trvalo udržateľnom rozvoji (WSSD) v Johannesburgu (24.8. - 3.9.2002)
 230 • Ministri životného prostredia Višeградской štorky a Chorvátska (Višeград 20.-21.3.2002)
 • Dvojstranná spolupráca v starostlivosti o životné prostredie medzi SR a Čínou (16.6.2002)
 • Memorandum porozumenia medzi SR a Rakúskom (1.9.2002) podpísané
 231 • Veľké i malé projekty prinášajú hodnoty
 236 • Základom starostlivosti o životné prostredie musí byť ochrana prírodného a kultúrneho dedičstva (NKP Krásna Hôrka - hrad)
 240 • Vyšla Ročenka Európskej environmentálnej agentúry za rok 2002
 243 • Okáň hruškový (*Saturnia pyri*) - náš najväčší motýľ
 244 • Strechy a uličky SD - NPR Banská Štiavnica
 245 • Náučný chodník pri VN Teplý Vrch (Súčasť SEV SAŽP Drieňok)
 247 • Dielo stoviek odborníkov - Atlas krajiny Slovenskej republiky v troch podobách (publikácia, CD a DVD) od roku 2002 v predaji prostredníctvom SAŽP
 248 • Desať správ o stave životného prostredia SR vydaných
 • Nezabudnite na ENVIROJAR 2004

ČLOVEK A PRÍRODA

- Obálka vzadu • Brčká v SD-NPP Gombasecká jaskyňa
 • Ľudské a prírodné výtvyry: Nový Zámok v SD Banská Štiavnica a PP Krkavá skala v NP Veľká Fatra
 • Snežienka jarná (*Galanthus nivalis*) - zvestovateľ jari

Foto: J. Klinda

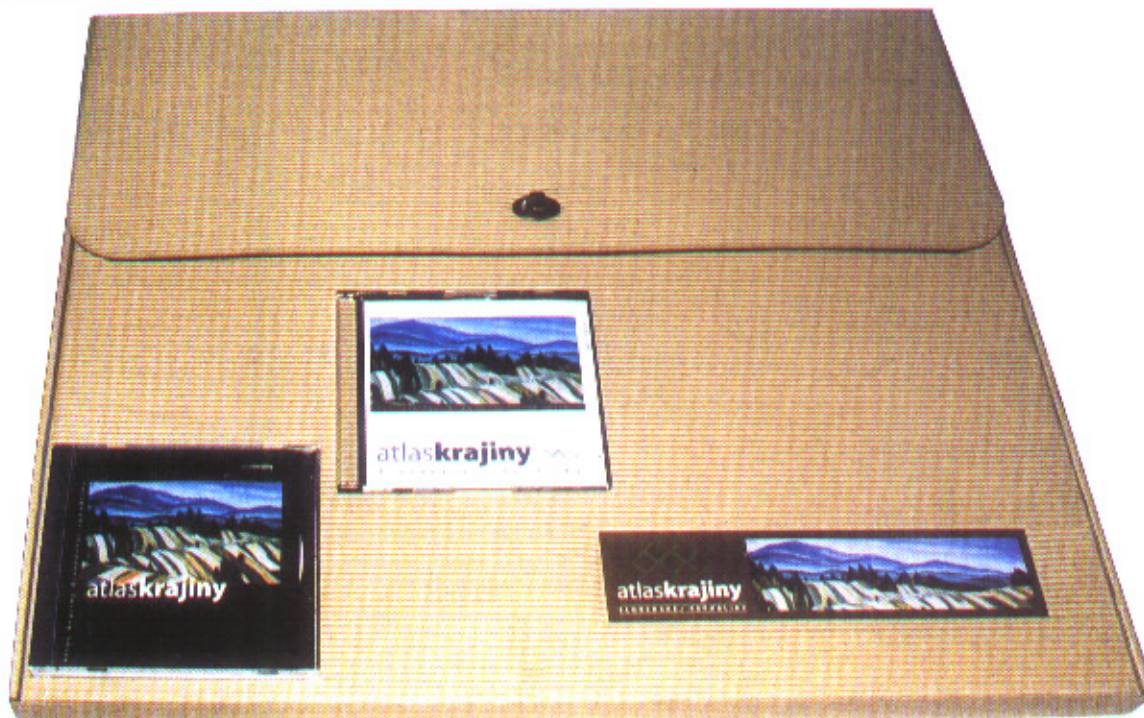

OBSAH

	Strana
PREDSLOV	
KOMPLEXNÝ ENVIRONMENTÁLNY MONITOROVACÍ A INFORMAČNÝ SYSTÉM	3
CELOPĽOŠNÝ ENVIRONMENTÁLNY MONITOROVACÍ SYSTÉM	5
REZORTNÝ ENVIRONMENTÁLNY INFORMAČNÝ SYSTÉM	6
Systemy RIS	6
Komunikačný systém RIS-u (ZPNet)	6
Metainformačný systém Informačného systému životného prostredia SR	6
Informačný systém monitoringu (ISM)	7
Informačný systém o územi (ISÚ)	8
Informačný systém odbožov životného prostredia (ISOŽP)	8
Vnútorný informačný MZP SR (VIS)	8
ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA A ICH OCHRANA	9
OVZDUŠIE	9
Emisná situácia	9
Imisná situácia	16
VODA	22
Vodné zdroje a vodný fond	22
Povrchové vody	23
Podzemné vody	34
Odpadové vody	42
Vodovody, kanalizácie a čistiarne odpadových vôd	43
Pitná voda	46
HORNINY	50
Geologické faktory životného prostredia	50
Geotermálna energia	52
Staré banske diela	53
Bilancia zásob ložísk SR	53
PÓDA	58
Bilancia plôch	58
Základné vlastnosti pôd	59
Chemická degradácia pôdy	62
Fyzikálna degradácia pôdy	69
RASTLINSTVO A ŽIVOČÍŠTVO	72
Realizácia Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku	72
Rastlinstvo	73
Živočíšstvo	74
HĽAVNÉ KUMULATÍVNE ENVIRONMENTÁLNE PROBLÉMY	78
KLIMATICKÉ ZMENY	78
ACIDIFIKÁCIA	80
Acidifikácia ovzdušia	80
Kyslosť atmosférických zrážok	81
Acidifikácia povrchových vôd	82

Acidifikácia pod	83
OHHROZENIE: OZÓNOVEJ VRSTVY ZEME	84
TROPOSFÉRICKÝ OZÓN	87
EUTROFIZÁCIA	89
OCHRANA PRÍRODY A TVORBA KRAJINY	93
PRÍRODNÉ DEDIČSTVO A JEHO OCHRANA	93
Chránené územia	93
Chránené stromy	99
Chránené nerasty a chránené skameneliny	100
PAMIATKOVÝ FOND A JEHO OCHRANA	101
Pamiatkový fond	101
Obnova kultúrnych pamiatok	103
PODIEL SR NA SVETOVOM DEDIČSTVE	104
Lokality zapísané do Zoznamu svetového dedičstva	104
Lokality navrhované na zápis do Zoznamu svetového dedičstva	105
PRIESTOROVÉ USPORIADANIE A FUNKČNÉ VYUŽÍVANIE ÚZEMIA	106
Osídlenie a demografický vývoj	106
Vývojové trendy v štruktúre plôch	107
Zelen v sídlach	107
Územné plánovanie a stavebný poriadok	108
Program obnovy dediny	108
ENVIRONMENTÁLNA REGIONALIZÁCIA SR A ZATAŽENÉ OBLASTI	110
ENVIRONMENTÁLNA REGIONALIZÁCIA SLOVENSKA	110
ZATAŽENÉ OBLASTI	111
Bratislavská zatažená oblasť	111
Dolnopopovazská zatažená oblasť	113
Dolnonitrianska zatažená oblasť	114
Hornonitrianska zatažená oblasť	115
Hornopopovazská zatažená oblasť	116
Strednopohrnská zatažená oblasť	118
Strednogemerská zatažená oblasť	119
Spišská zatažená oblasť	121
Košicko - presovská zatažená oblasť	122
Zemplínska zatažená oblasť	124
PRÍČINY A DÔSLEDKY STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA	126
VPLYVY HOSPODÁRSKÝCH ODVETVÍ NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	126
Vývoj ekonomiky v SR	126
Priemysel	128
Ťažba nerastných surovín	137
Energetika, teplárenstvo a plynárenstvo	138
Doprava	144
Poľnohospodárstvo	150
Lesné hospodárstvo	157
Rekreácia a cestovný ruch	163
ZDRAVIE OBYVATELSTVA	172
Stredná dĺžka života pri narodení	172
Chorobnosť a umrtnosť	172
RIZIKOVÉ FAKTORY V ŽIVOTNOM PROSTREDÍ	175
FYZIKÁLNE RIZIKOVÉ FAKTORY	175
Jadrové zariadenia na území SR a radioaktívny odpad	175
Hluk, vibrácie a elektromagnetické žiarenie	182
CHEMICKÉ RIZIKOVÉ FAKTORY	184
Chemické látky	184
Cudzorodé látky v potravinovom reťazci	185
ODPADY	188
Bilancia vzniku odpadov	188
Nakladanie s odpadmi	189
Zariadenia na zhodnocovanie odpadov	191
Zneškodňovanie odpadov	192
Spalovne odpadov	192
Skládky odpadov	194
Nakladanie s komunálnym odpadom	194
Cezhraničná preprava - dovoz, vývoz a tranzit odpadov	198
HAVÁRIE A ŽIVELNÉ POHROMY	201
Havarijné zhoršenie kvality vôd	201
Havarijné zhoršenie kvality ovzdušia	203

Požiarovosť	203
Povodne	204
STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	208
ENVIRONMENTÁLNE PRÁVO	208
POSUDZOVANIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	213
ENVIRONMENTÁLNE OZNAČOVANIE VYROBKOV	214
SYSTEM ENVIRONMENTÁLNE ORIENTOVANÉHO RIADENIA A AUDITU	216
EMAS	216
Normy radu ISO zavedené do sústavy STN do konca roku 2002	218
Ďalšie normy radu ISO 14000 riešené v roku 2002	218
EKONOMIKA STAROSTLIVOSŤI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	219
Štátny rozpočet a investičná politika	219
Dotácie na realizáciu environmentálnych programov	220
Ekonomické nástroje	221
Pokuty uložené orgánmi štátnej správy starostlivosti o životné prostredie	221
Environmentálne príjmy a výdavky	222
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA A VZDELÁVANIE	223
Environmentálna osвета	223
Veda a výskum	225
Informovanosť občanov	226
Spolupráca s mimovládnyimi organizáciami	226
Prezentácia rezortu MŽP SR	226
MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA	227
MEDZINÁRODNÉ ORGANIZÁCIE	227
Európska únia	227
OECD	228
NATO	229
OSN a ostatné medzinárodné organizácie	229
VIŠEGRÁDSKA SPOLUPRÁCA (V4)	230
DVOJSTRANNÁ SPOLUPRÁCA	230
PROGRAMY A PROJEKTY MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE	231
Phare - Národný program	231
Phare - Twinning	234
Phare - Cezhraničná spolupráca (CBC)	234
ISPA - nástroj štrukturálnej politiky v predstupovom období	235
LIFE III - finančný nástroj starostlivosti o životné prostredie	236
Přehľad ostatných projektov zahraničnej pomoci	237
ZOZNAM VYBRANÝCH POUŽITÝCH SKRATIEK	240
TEXTY K OBRÁZKOM	243

2007, 112 strán, ISBN 978-80-7095-300-0
 11,90 € (含稅)
 978-80-7095-300-0

Názov

SPRÁVA O STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ROKU 2002

Vydavateľ

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava
Slovenská agentúra životného prostredia
Tajovského 28, 975 90 Banská Bystrica

Editori

RNDr. Jozef KLINDA, Ing. Zuzana LIESKOVSKÁ a kolektív

Spolupráca

Sekcie a samostatné odbory MŽP SR, Centrá SAŽP, ŠÚ SR, MP SR, MDPaT SR, ÚJD SR, MK SR, MH SR, MV SR, MZ SR a ostatné inštitúcie uvedené ako zdroje informácií

Fotografie

M. BALLA, L. ČAČKO, P. CHYNORADSKÝ,
J. KLINDA, J. RIZMAN, J. ŠPERKA

Grafika

MKL, s. r. o., Zvolen

Tlač

KOPRINT, Banská Bystrica

Vydanie

I.

Náklad

1 500 ks

Rozsah

248 strán

ISBN 80-88833-38-8

